SLIDI KRATKO IZKAZANJE OD MUAMEDA, LAŽNOGA PROROKA, I NJEGOVA SMUĆENA ZAKONA.

Poslušajte, puci i narodi, bič i pokaranje Gospodina Boga svemogućega, koji dođe i pade svrhu naroda čovičanskoga.

Posli nego Bog satvori nebo, zem|lju, stvari viđene i neviđene, pak 45
satvori čovika, to jest Adama, pak najposli od Adama učini ženu, to jest Evu. Sva čoviku Bog podloži, à on neka njemu služi. I s ovom ga svr'om stvori, neka napuni mista gori.

Postavi ga ù kraljestvo zemaljsko. Dođe vrag i privari Evu, à Eva Adama: od zabranjenoga voća idoše i Božju zapovid pristupiše. Zli anđeli biše iztirani iz kraljestva nebeskoga zaradi olosti, à čovik iz raja zemaljskoga zaradi neposlua. Za malo vrimena zli anđeli biše ù kraljestvu nebeskome, à za manje čovik ù raju zemaljskome.

I tako zaradi neposlua čovik upade ù sužanjstvo vraga paklenoga.

Mà po vrime narodi se Boga zaboraviše i vragu se klanjat staše.

Bi narod žudinski[1], koji najpri stade Boga poznavati. Bog mu dade zakon, kako će živiti i obsluživati.

Spomenuti zakon bi samo jedna prilika al osin od zakona, koji imadijaše doći, to jest Isukrstova.

Dođe Isukrst, sin Boga živoga, koji jest treći kip aliti sobstvo Pri- | 46
svetoga Trojstva, à sveto Trojstvo jest Otac i Sin i Duh Sveti.

Isus dođe nà svit, uze narav čovičansku, uputi se, zače i porodi od B. D. M. za odkupiti narod od sužanjstva vraga paklenoga. Po svitu ódi trideset i tri godine. Ù to vrime učini tolika čudesa, što da se budu sva pisala, ne bi mogao svit knjiga sauzeti. Kud god prohođaše, svakoga zadovoljaše.

Ozdravljaše od svake nemoći, mrtve uskrisivaše i ù život stavljaše i svakoga lipo milovaše. Svud pripovidaše i put spasenja učaše.

Posli trijest godina Isukrst sabra k sebi dvanajest apoštola. Ljudi biše siromasi i priprostiti težaci, ribari i ostala, koji će pak po njegovoj smrti svemu svitu svidočiti njegova privelikà čudesa i njegovu viru i zakon svuda pripovidati i temeljiti i učiti put od spasenja.

Isukrst se rodi od naroda žudinskoga[2], od Žudija[3] bi mučen i propet nà drvu križa i treći dan uskrsnu od mrtvi.

Posli svoga uskrsnutja veće se puta prikaziva svojim dragim učeni-
kom. | Duhom Svetim nji nadili i po svitu svud razdili. 46

Rečeni po svih krajih svita pođoše pripovidajući svetu viru i zakon Isukrstov, čineći tolika golema čudesa, što čovik ne more činiti, ako nije z Bogom.

---

[1] çudinski. — Isp. u Grabovca: xudinsku (295), xudija (294), xudja (298).

[2] çudinskoga.

[3] çudija.

Toliki puci i narodi slušajući i videći ù poznanje dojdoše i svetu viru i zakon Isukrstov zagrliše izpovidajući, da je do istine Isukrst sin Boga živoga, i ostala. Učini se lijep cvit krstjanluka, svitlost, temelj i ostala.

Mà po vrime stadoše od zakona odpadati i od toga druge zakone izvoditi trujući s erežijam aliti s dušmanlukom svetu viru i zakon Isukrstov. Eto srčba, bič i pokaranje Boga svemogućega pade nà krstjanluk.

Evo dođe Muamed zà rečeni bič i pokaranje, satr tolike zakonjiće i odmetnike, zlu priložnike.

599. Rodi se Muamed, lažni prorok, miseca travnja ù četvrtak, 462
Rodi se u niki kalibica malenu seocu pri planini od Arabije kod Meke. Ocu mu bi ime Abdala, à materi Zmijanja, bi Čifutka. Idolatri biše, naroda ižmaelitanskoga. Muamed osta nejaki sirotak iza oca i matere svoje, omrčen aliti omašten s idolatrijom. Stade se uzdizati služeći jednoga bogata trgovca. Čini ga da goni deve s trgovinami često putujući k Egiptu i na druge strane. Primi razlike jezike i običaje, opći s razliki narodi, à navlastito s krstjani i Čifuti.

Dospivenim načinom nije imao nikakve mudrosti, mà od svake ima tangu: bi pun budalaštine, vraštva i svake opačine, varajući priprostitost.

Stade ù nejakost, poče služiti lupeže od ti strana, koji nejma veći ni danas ù svemu svitu. Tako se uzdignu živeći opako.

Mà po vraštvu i ramzastvu i po snazi svoga života bijaše okoprčan i prodometan, izađe za glavara od lupeža tizi naroda. Prodometnu se od jaspri, učini golemu četu, stade četovati tam' | ovamo: dva tri puta mnogo 463
zadobi, od njega se dignu glas na sve strane tizi naroda od njegova junaštva i razbojstva.

Ma kada li pridobi zaprike sriće svoje, prva mu srića bi, gdi ga jedna bogata udovica uzdiže i učini zà velika, koju Muamed privari s čini, s čari i z drugima vražji stvari, a on to dobro znadijaše činiti: ašikujući i namamljajući prignu i privari, ostavi činiti vragu.

Ma ne samo da joj sve jaspre pokrade, mali jošter zemlje i kaštele, što joj bijaše muž ostavio. Muamed se opravi i uzdiže, kako je i želio.

Stade se prodometati sad s trgovinom, sad s četovanjem, tam' ovamo: kad k Peršiji, kad k Mediji. Na sve strane od njega se, reko, diže velik glas: za njim mnogi ljudi i narodi pristadoše slideći ga.

Svojim aramzastvom i veleznanstvom, s lažju i privarom čini se dati svuda razumiti, da je on prorok. À biju tada nike godine gladne; s tom prigodom Muamed se služi, jer na izbine pripitomi i nauči živine plašive i žestoke, à to on davaše puku razumiti, | da on čini čudesa aliti mira- 464
kule. Osim ostaloga njegova vražtva bijaše naučio jednu golubicu, da mu pada na uho, à on bi nasuo prosa, ter bi iz uha golubica zobala. À to bi on dao razumiti, da doliće Duh Sveti ter mu kazuje, što ima činiti, i ostala, tom prikladne druge stvari &c.

Davaše, reko, razumiti, da je on prorok; ljudi ludi, priprostiti i nerazumni tome virovaju.

[SERĐO, KALUĐER REDA S. BAŽILIJA, KAKO ÙČINI

U to vrime ù Konštantinopuli bijaše jedan monak aliti kaluđer reda svetog Bažilijà, komu ime bijaše Serđo. Ovi bijaše nadmen i napregnut zà gospodovati na ovome svitu, bijaše čovik nènaučan ma vragometan. Odvrže se i odpade od svete vire i zakonja Isukrstova, zagrli dušmanluk aliti nepravovirnost, to jest erežiju neštorijana, bi iztiran iz svete crkve s velikom pogrdom i očitom sramotom.

Serđo sta misliti i u sebi govoriti: »Nut, što imadò, sad izgubi. Naći nije moguće, a povratiti se nejmam ufanja«. À kako reko, od Mahmeda bijaše glas velik.

Serđo sta misliti i u sebi govoriti: | »Daj da iđem k Muamedu, i ako 4(
me bude poslušati, doisto ću činiti da do malo vrimena bude sve cesarstvo istočnje imati i osvojiti. Oću biti velik neprijatelj svega krstjanluka.«

Serđo usta, pođe i došavši k Muamedu reče ove riči: »Ja sam doša k tebi zà veliku korist tvoju, i ako me budeš poslušati, ti ćeš do vrimena sve cesarstvo iztočnje imati i pridobiti; neg već primi ovu sriću, koja ti se sad prigaja.«

Mahmed to razumeći od velike želje to za imati nadu se i napreže: »Reci mi način, koji to more biti, ja ću ti svaka po volji učiniti i meni ćeš mnogo mio biti.«

Serđo: »Za imati, kako reko, mnoge stvari jesu potribite, à osim ostali jesu ove dvi najpotribitije, to jest jakost i od puka dobra volja. Poslušaj me! Evo sada vidimo, da su toliki otpadnici vire i zakona Isukrstova i drugi mnogi is toga[3] izvedeni zakoni kakonoti grane od svakog cabla, à vitar lako slomi grane. Ovi zakoni nejmaju temelja, à kuća brez peduminte brzo doli pane, sve će to tvoje lako biti. | Ima mnogo vrimena, 4(
odkada su ovi golemi postali rati i zle godine. Puci su se iznemogli, da već ne mogu trpiti ni podnositi tolike nevolje i žalosti: tu su vojnice, danci aliti arači, porizi i ostala. Ja sam čuo, gdi govore, da vole umriti nego ovako potribno živiti. To s nji valja dignuti, tako svi će pod tvoj barjak pribignuti: nad to[4] ne moreš jim draže stvari učiniti. Eto ti jakost!

Dopusti, nek čine, kud jim narav nateže. Eto dobra volja.

Nek drže žena, koliko mogu, — slobod od bludnosti, a tud narav sve nateže.

Nek viruju i obslužuju, što je lašnje: tako će svak' lako k tvome zakonu pristanuti.

Dopusti, nek uživaju bogastva i gospostva, à narav k tome lepi; tako će ti svak' viran biti i za te svoju krv proliti.

Dopusti, neka slide i izpunjaju požude tilesne, tako ne će mariti za dušu.

---

[1] Muahdmedom.

[2] Natpis je uzet iz Grabovčeva pregleda sadržaja knjige (str. 525).

[3] iſtoga.

[4] nato .

Zabrani, da nejmaju vina piti, jer vino piti malo jest balsam, à piti mnogo jest otrov; a gdi je vino, nejma poslua.

Zabrani, da nejmaju zakon s ričima braniti, neg već ćordom, i da se nejmaju s krstjani od zakona disputati, jer će pridobiveni biti. 467

Zabrani ovo pak veoma, da nejmaju učiti knjiga štiti, jer će u poznanje od pomanjkanja doći i tebe će odkriti za onoga, koji jesi; tako će te ostaviti.

Zapovidi, da se imaju često prati i svu tikvu brijati, da sasvim živi ne smrde, à navlastito kad su na dugu putu, i da ji tko ne more ufatiti zà jular &c.

Zapovidi, da sve vojuju i kraljestvo raširuju.

Zapovidi, da imaju među se biti složni, à svojim glavarom podložni.«

I također druge mnoge stvari ukaza Muamedu, što ima činiti; što odviše, još mu reče:

»U zakonu Isukrstovu jesu nike zapovidi, ter uztežu, a nike usiluju, kakonoti konju uzda i mamuza. Uztežu: ne ubij, ne sagriši bludno, ne ukradi &c. Usiluju, to jest: ljubi neprijatelja svoga, prosti ùvriđenja, ne poželi &c. A ovo narav mučno more obslužiti.

| Nego, reko, ti dopusti, neka slide, kud narav nateži; i što je lašnje naravi virovati i obsluživati, vidi. 468

Uzmi od svakoga zakonja po jednu zapovid, tako će svima biti ugodno; à ti pak primišaj, što oćeš, ter tvrdo zapovidi, da se to ima temeljito obsluživati, ta će i mliti, da je to stvar sveta i duši korisna. Budala lako more aramzadi virovati, à priprostit veleznanu.

Učinićemo jedan ćitap, što ćemo ga zvati Kuran: u njem će biti, kako imaju živiti i što imaju obsluživati, à ti to lipo prikaži i daj razumiti, da je ćitap s neba pao, također druge mnoge stvari tome prilične.«

Muamed to slušajući pridvostruči svoje veleznanstvo i lisičanstvo i reče: »Istinito ja virujem i poznajem, da je to put pravi zà izpuniti želju, à ti ćeš sad viditi, što ću ja evo činiti.«

Muamed skupi k sebi Čifute, nevirnike s. crkve odmetnike, polovirnike i krstjane, stade jim pripovidati govoreći, da je on od Boga poslan za oslobod̄iti puke i narode od veliki nevolja i teški brimena, što nošaju, 469
i kako je ćitap s neba pao i što se ù njemu uzdrži. Sve to prikaziva s prilika tangani aliti mušćani od istine, tako nabija kabliće čepljuzkajući, što b' sramota bila i dici govoriti. Sve im dopusti, što ga Serđo nauči.

Muamed reče Čifutom, da je on mesija, Grkom i odpadnikom obeća povraćanje k crkvi svetoj, a ostalim pukom i narodom, da će biti oslobođeni od nevolja spomenuti: oće biti svima radost i veselje na ovome svitu, uživanje i dobro stanje.

A krstjanom paka za učiniti se dobar i povoljan odsudi, naredi i zapovidi, da se Isukrst ima štovati i poznavati i faliti, i ovo izpovidi, da je bio veći nego čovik, i Kuran ga ovako zove, to jest: Rič, Duh i duša Božja. Izpovida, da se rodi od Divice, koju s velikim načinom fali i uznosi, a također pak sva čudesa, koja se godi uzdrže ù svetomu Evanđelju, mà zà ne sramotiti i ne smutiti svoga Kurana reče, da su učenici apoštolski

mnogo izmrsili i pokvarili pripisujući rečena Evanđelja. »Sa svim tizim jesu ù Kuranu sve kako su pisali apoštoli« reče.

| Muamed jošter stade govoriti: »Isukrst ne samo da bi obrizovan, 4
mali jošter bi i kršten, tako evo oću učiniti i ja.« I tada se Muamed krsti od Šerđa: krsti vrag sotonu.

Potomtoga Muamed reče Čifutom: »Vi jeste obrizovani, mali jošter oću, da se i krstite, kako evo učini i ja. A vi, krstjani, jeste kršteni, mà niste obrizovani, tako oću da i vi.« Krstjani, budući tada mnogo smućeni i zabušeni, pristadoše k Muamedu, kakono je Eva k zmiji.

Muamed, za utvrditi bolje svoj zakon, učini, kakono ga bijaše naučio Serđo: uze od svakoga zakona po jednu zapovid, nek je svakom ugodno, à on k tomu primiša svoju vragoliju, opačinu, što bijaše izmislio. Muamed pak reče ove riči: »Do sada ste obsluživali vaše zakone, à sada oću da obslužujete moj, i slušali vaše zakonoše, à sada oću da slušate mene. Ù ovome samo jednome zakonu uzdrže se svi kolici ostali.«

Tada im dopusti, da uživaju svaka naslađenja tilesna, raskošja i bo-
ga|stva svitovnja i ostala, koja ga Serđo nauči: »Uživajte, jer posli smrti 4;
u tome naslađenju stoji vaš raj.«

Potomtoga stade zanikivati prisveto Trojstvo i ostale člani svete vire, i tko ovoga zakona ne bude obslužiti, da se ima pogubiti.

Do istine, ù rečenome Kuranu nejma drugo nego jest pun svake budalaštine i nečistoće.

Tada se muamedovci metnuše učiti otvorati fale, čarati, gatati, pleća otvorati i zla slućenja virovati i zlokobi &c.

Od ovog su izkazanja mnogo duga govorenja, zato ne govorim dugo.

Muamed ù svome zakonu učini šest zapovidi, to jest: obrizovanje, molitve, posti, lemozine, putništvo i zabranjenje vina.

Obrizovanje jest prvi članak otog varovna zakona; oni oće da im služi kakonoti i krstjanom krštenje[1].

Molitve njijove jesu kratke i česte, po pet puta na dan, okrenuvši se pram podne, gdi bi ukopan njijov prorok. À ù petak jesu njiove molitve
dulje, i sve mole zà nesklad krstjanski. U mečit| ne ulaze, ako se prija ne 4;
operu; tu stoje s velikim mučanjem[2], à ù vrime ramazana niti idu ni piju, nego ob noć žderu, što more veće, malo slano zarad žeđe.

Lemozine čine velike i zadužbine goleme.

Putuju s velikim skrušenjem ù Meku, drugda po pet, po šest iljada ùjedno, i drugi mista pohođenja. Od toga[3] je puno njijovi budalaština i govorenje.

Vino ne piti poznaju da je za mnogo uzroka korisno, à navlastito ù vojsci kad su i nà putu; poznaju ù vinu velik nazadak &c.

Mufti jest kako turski papa; ovi od druzi je[4] različit, žive samovoljno, obučen različitije; koju ženu zaželi, valja da je ima, — i ostale divljači.

---

[1] karſtegne.

[2] muçegnem.

[3] otogaje.

[4] odruzie.

[TKO SU TURCI, ŠTO LI SU ŠARACENI, I OD NJI IZOD.][1]

Mladić: Šaraceni i Turci jesu li jednog naroda, zakona i od mista?

Starac: Nisu, nego što su se izmišali i među se zapleli.

Mladić: A odkuda su Saraceni, odkuda li jesu Turci?

Starac: Saraceni jesu iz Rabije od Afrike, a Turci jesu od Sicije, 473
zemlje tatarske.

Mladić: Nut mi reci izod i početak od ti Saracena.

Starac: Abram patrijarka imadijaše ženu Saru, s kojom ne mogaše imati poroda, à imadijaše službenicu jednu divojku seosku, kojoj bijaše ime Agara. Sara dopusti Abramu, da s njom učini porod, i tako Agara porodi sina Ižmaela. Posli toga Sara čini iztirati iz kuće Agaru i Izmaela, sina njezina. Od Agare pak i Ižmaela izajdoše ovi narodi, što se evo zovu Saraceni.

Mladić: Daklen bi se imali zvati Agareni ili Izmaelitani, à nè Saraceni?

Starac: Mali su se tako i zvali za puno vrimena, pak dođoše ù poznanje, da izode od jedne seotke i kako kurve Abramove, tako se staše sramovati ter se staše zvati Saraceni, kako da su od Sare, žene prave Abramove, što nije istina. I tako evo i danas osta ime Saraceni aliti Ižmaelitani.

Mladić: A ovo ime Turci odkuda izodi? 474

Starac: Ovo ime Turci jest ime vlastito i staro i kakonoti rekavši: Vandali, Goti, Ilirici, Talijanci &c.

Mladić: Istinito sada bi se imali zvati Muamedovci.

Starac: Nek se zovu kako mu drago.

Mladić: Ižmaelitani kako se najpri nakotiše i kako li iz početka živiše?

Starac: Narodiše se ù Africi; staše po planina, što se zovu Petrea, strane Afrike i Arabije; à živiše pak sve s lovom i lupeštinom.

Mladić: Kakva obličja ljudi biše?

Starac: Biše svakojaka, à navlastito crna, što zovemo Arapi. Jesu kipa sridnjega, okošti, brade ritke, kose rude.

Mladić: Ja vidim, da je Turčin kako bič, pokaranje Božje svrhu krstjana. Mà kad vraga slide, à nè Boga, što ji Bog ne pokara i ne umete tog pogana zakona?

Starac: Reko, drži zà bič. Sveto pismo govori: »S neprijatelji moji osvetiću neprijatelje moje.« À kad bi Bog imao koga od Turčina većega neprijatelja, to bi ga s njime i pokarao.

Mladić: Ma kadno Turci imaju koja protivna, jesu li ono njijova 475
od Boga pokaranja?

Starac: Nè, nego ono svemogući Bog uztegne ruke i imade milosrđe svrhu krstjanluka.

---

[1] Natpis je uzet iz Grabovčeva pregleda sadržaja knjige (str. 525).

PONUKOVANJE.[1]

Od žalosni, slipi Turci,
al razdrti jeste vuci,
vele li ste tužni slipi
ter gubite raj prilipi!
Koga sveta to držite,
da pomože, vi molite?
Koju pomoć vami daje,
kad vam moljbe ne poznaje?
Držeć sveta vi prokleta,
ostaviste svog propeta.
Stra[2] nejmate od nebesa.
Ka vidiste njeg čudesa:
al bolesti kog ozdravi,
al ù život mrtva stavi,
kako sveci čine naši?
Svi ù paklu jesu vaši.
Svakoj zloći vas nauči,
pak ù paklu eno s' muči.
Njeg čudesa ne vidiste.
Narodi se drugi sviste.
Opačina njeg se sije,
ko ga slidi, Bog ga[3] bije.
Ne more vam dat pomoći,
u paklu je pun nemoći:
za njim ćete svi kolici
Turci siromasi i velici.
Vaš Muamed tamo gdi je,
on u paklu sumpor pije.
Čudna gledaj tog zakona,
u njem neima kog sapona.
Što li tužni vi zborite,
u tomu se svi gubite:
da njeg tilo s kostju gnjilo
u kovčegu s' gvozdja svilo,
u visini samo stoji,
svak' nada se gledat boji.
Ter se tome vi čudite,
što je više, ne vidite:
zid od stina kalamita,
ona k sebi gvozdje ita,
drži kovčeg, k seb' priteže,
po naravi to nateže.

[1] U pregledu knjige sadržaja (str. 525) glasi taj naslov: Ponukovanje muame dovcem, ù verše sastavno.

[2] Strah.

[3] Boga

Ne imade tu čudesa,
ludu pamet već zanesa:
svi s' ù njemu smrtni grisi,
obišenjak kano visi.
Ne imate stra[1] od Boga 477
ni ljuckoga kog razloga.
Nut živina nerazložni,
vi živite tako složni.
Nut narči što sotona,
da zvonite kožna zvona!
Nà mečitu odža[2] viče,
da je podne, večer, kiče.
Ja ne žalim, što ste slipi,
već nebesa, rai prilipi
vam pripravljen, à ne ćete,
već se k vragu odmećete.
Pogledajte nà krstjane,
jeda s' odkud vami svane!
Vidićete, od nji sveti
koja pomoć k njima leti,
od misnika dušam lika,
uživanje, raj ù vika.
Krstjanskoga gledaj puka
dobra dila i nauka:
toga ù vas ništa nije,
među vami jer vrag gdi je.
Sve ù grisi vi starite,
za spasenje ne marite.
Nut se tužni probudite,
prođe vrime, ne ludite:
ovog svita sva s' ipovnja,
misli tužan, ka s' vikovnja.
Promislite svrhu vašu, 478
ostavite vraga pašu.
Promislite vaše stanje,
u tom vami ni uzdanje.
Ako oćeš dobro duši,
nje se tužan ne ogluši.
Nut promisli, kako, gdi si,
a Muamed neka visi.
Ne gubite tako vrime,
zlo će doći vam zatime.
Nut se jednom pokorite,
više vraga ne dvorite.

---

[1] ſtrah.
[2] Oça.

Odavna ste ù tamnosti,
grisi svaki nearnosti.
Ustan'te se, vrime prođe,
tmine paše, smrca dođe.
Ne gledajte, što su stari,
već mislite vaše stvari,
kakva oće svr'a biti,
jer raj ćete izgubiti.
Isukrst je raspe ruke,
i za vas je podnji muke.
Nà pokoru tebe čeka,
ne bi l' jednom prid njim kleka:
»Zgriši, Bože; meni prosti
sve, što zgriši od mladosti!«
Oprostiće, ti s' pokori
pak uživaj ù vik gori.
Svemogući pun milosti, 479
klekni, grije da ti prosti,
ter ùživaj ù vik raja,
gdi radosti nejma kraja.

OD POTURČENIKA.

Tko ù turski zakon prіđe,
pri vrimena k vragu iđe.
Pusti tilu ki na volju,
posli smrti ù nevolju.
Grli vraga, ne poznaje,
tilu živit samo daje.
Ta je zakon oblast tila
suprotiva duši dila.
Jer ostavljaš svog propeta,
a zagrljaš nut prokleta?
U zakonu buduć pravu
jer poganiš dušu zdravu?
Kada umreš, ićeš k vragu,
k Muamedu sve po tragu.
Nuder, tužan, pamet skupi,
kamo t' Isus, ki t' odkupi,
vrag kuda te tužan nosi!
Samo Isus srce prosi,
obrati se ter ne teci:
kolko ćeš živit, reci. 480
Ukloni se od tog[1] puta,

[1] otogh.

Isusova drž' se skuta.
Nasladenja ka su tila,
kolda nikad nisu bila,
već se ne će povratiti,
ma će duša to platiti.
Turčina je raj svit ovi.
Moje riči blagosovi,
da t' ne vodi tamo ludost.
Strah Božji to je mudrost.
Neg već, brate i ti pobro,
vikovnjosti misli dobro.
Ova jesu sva ipovnja,
a ti misli, ka s' vikovnja.
Vikovnjosti dvi su samo:
raj ufati, dok si amo.

POČETAK ALITI IZOD OD KUĆE OTOMANOVE.

Otoman bi prvi kralj aliti car od Turaka. Bi zakona Muamedova. Ovi se rodi ù Siciji, jednom selu ù zemlji tatarskoj — reko, rodi se nà 1247 — koji se učini velik s otimanjem, | privarom i s vojevanjem. Bi 481
okretan, prodometan i vragometan: svojim naslidnikom čini se dobar i ugodan, nastojaše sve vojevati, dobivati i raširivati, što više mogaše, vrime ne gubljaše. Bi nesmireni i neutišeni neprijatelj krstjana. Uzrok turskoga raširenja bi, jer se ù Konstantinopuli grčki cesari zavadiše i među se klati staše, puk smutiše i uznemiriše. Eto nesriće!

Otoman, posli nego osvoji tolike razlike zemlje, gradove i kraljevine, umri pun godina. Vlada godina dvadeset i sedam, 27.

Reko, umri ù Burseji[1], prvom gradu od Bitinije. Otoman ovi najpri osvoji grad, tako jest najstariji grad Otomanov. Skračujem od njeg izkazanja.

1327. Orkano, prvorođeni sin Otomana, bi drugi kralj turski. Ovi na sve strane raširi, porobi i satr kruto krstianluk. Ovi dade Turkom naredbe, načine i zapovidi, to jest kako imaju živiti, vojevati i gospodovati. Andronika, cesara grčkoga, ljuto satr. Od njega su izkazanja duga i golema. |
Umri pun godina: kraljeva dvadeset i jednu godinu, 21. Ostaše mu dva 482
sina, to jest Sulejman i Murat.

[CAR SULEJMAN, OVI NAJPRI DOĐE Ù EUROPU.][2]

1349. Sulejman, prvorođeni sin Orkana, bi učinjen carom. Ovi najpri dođe s vojskom ù Europu, osvoji mnoge zemlje i gradove. Ù Smiderovu učini svoje pristolje. Razbi kruto kralja Vukašina, i što ne isiče, ono se

[1] Burſei.

[2] Natpis je uzet iz Grabovčeva pregleda sadržaja knjige (str. 525).

17*